

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 484/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. F. N., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv zaručených čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva zaručeného čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Rks 1/2010 z 21. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G., a. s., odmieta ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2010 doručená sťažnosť spoločnosti G., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv zaručených čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva zaručeného čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Rks 1/2010 z 21. apríla 2010 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že «... správca konkurznej podstaty P. v likvidácii, B., (ďalej len „P.“), v zmysle ustanovenia § 18 ods. (8) zákona č. 273/1994 Z. z. ... (ďalej len „ZoZP“) oprávnený na vydanie platobného výmeru uložil príspevkovej organizácii - Nemocnici s poliklinikou v S. so sídlom S.,(ďalej len „NsP S.“) vydaním Platobného výmeru č. 1021/2002 zo dňa 18.12.2002 povinnosť zaplatiť dlžné poistné a vydaním Platobného výmeru č. 1022/2002 zo dňa 18.12.2002 povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania z dlžnej sumy poistného.

Uznesením č. 76/2006 Zastupiteľstva ... samosprávneho kraja zo dňa 30.05.2006 bola NsP S. zrušená ku dňu 31.05.2006 bez právneho nástupcu.

Zrušením NsP S. bez právneho nástupcu v súlade s ustanovením § 21 ods. (14) zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, práva a povinnosti prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, t.j. ... samosprávny kraj, so sídlom... (ďalej len „PSK“).

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 P. ako postupca, postúpila na spoločnosť Z., s.r.o. so sídlom Ž. (ďalej len „spoločnosť Z.“) ako postupníka pohľadávky, súčasťou ktorých boli aj pohľadávky voči PSK.

Spoločnosť Z. ako postupca postúpila predmetnú pohľadávku na Sťažovateľa ako postupníka, uzatvorením Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.09.2006.

Sťažovateľ si návrhom za dňa 23.05.2008 uplatnil voči PSK na Okresnom súde Prešov nárok na poplatok z omeškania z dlžného poistného predpísaného platobným

výmerom č. 1021/2002 v zmysle ustanovenia § 23 ods. (2) ZoZP a úrok z omeškania zo sumy predpísanej platobným výmerom č. 1022/2002.

Okresný súd Prešov vo veci vydal Rozsudok sp. zn. 21Cb 221/2008-77 zo dňa 10.02.2009 (ďalej len „Rozsudok“), ktorým konanie v časti zastavil, v ostatnej časti žalobu zamietol, a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Krajský súd v Prešove Uznesením sp. zn. 2Cob/25/2009-178 zo dňa 10.09.2009 potvrdil Rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o čiastočnom zastavení, vo výroku o zamietnutí žaloby Rozsudok zrušil a konanie v tejto časti zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená na Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou so sídlom v B. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 25.09.2009. Následne bol spisový materiál postúpený Úradu pre dohľad na zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „Úrad“).

Nakoľko Úrad mal za to, že nedisponuje právomocou prejednať a rozhodnúť predmetnú vec, v zmysle ustanovenia § 8a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) podal NS SR návrh na rozhodnutie sporu o právomoc.

NS SR Uznesením sp. zn. 6Rks/1/2010 zo dňa 21.04.2010 (ďalej len „Rozhodnutie NS SR“) rozhodol, že na zaplatenie nároku Sťažovateľa podľa § 23 ods. (2) ZoZP je daná právomoc Úradu.».

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka cituje a interpretuje príslušné ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoZP“) ako aj zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohlade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bol ZoZP zrušený s účinnosťou od 1. novembra 2004. Sťažovateľka tvrdí, že „Rozhodnutie NS SR teda navodilo právny stav, kedy na Sťažovateľa síce bola postúpená existujúca pohľadávka na zaplatenie poplatku z omeškania z dlžného poistného podľa ustanovenia § 23 ods. (2) ZoZP, ale o nároku na zaplatenie tejto pohľadávky má podľa názoru NS SR právomoc rozhodnúť Úrad, ktorý v zmysle vyššie

citovaných zákonných ustanovení nemôže ani len začať konanie na základe návrhu Sťažovateľa.“.

Podľa názoru sťažovateľky „... NS SR sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nevysporiadal so skutkovými tvrdeniami a právnym posúdením, ktoré predložil a na ktoré poukázal Úrad, ako aj Sťažovateľ“, čím porušil ňou označené základné práva podľa ústavy a listiny, ako aj práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu. Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu považuje sťažovateľka za „arbitrárne a ústavne neudržateľné“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Rks 1/2010 z 21. apríla 2010 došlo k porušeniu ňou označených základných práv zaručených ústavou a listinou, ako aj práv zaručených dohovorom a dodatkovým protokolom, namietané rozhodnutie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiadala priznať náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka namieta porušenie ňou označených základných práv podľa ústavy a listiny a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Rks 1/2010 z 21. apríla 2010, ktorým najvyšší súd o žiadosti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o rozhodnutie sporu o právomoc rozhodol tak, že na rozhodnutie o nároku žalobcu (sťažovateľa) na zaplatenie poplatku z omeškania podľa § 23 ods. 2 ZoZP je daná právomoc Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Z odôvodnenia namietaného rozhodnutia okrem iného vyplýva:

„Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou... podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadosť na rozhodnutie sporu o právomoc medzi súdom a úradom podľa § 8a O.s.p. vo veci účastníkov konania G., a.s. B. c/a ... samosprávny kraj, postúpenej mu Okresným súdom v Prešove na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.9.2009 č.k. 2Cob 25/2009-178 z dôvodu, že podľa jeho názoru daná vec, ktorú súd postúpil úradu nepatrí do právomoci úradu. Žiadal, aby Najvyšší súd ... podľa § 8a O.s.p. rozhodol spor o právomoc medzi súdom a Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou... tak, že zruší uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.9.2009... a vec vráti súdu na ďalšie konanie.“

Po posúdení požiadavky navrhovateľa (Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou) najvyšší súd konštatoval, že «... „vo veciach poplatkov“ a v danom prípade poplatku z omeškania... rozhoduje príslušný orgán štátnej správy, ktorým je v danom prípade Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. ... Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľná podmienka konania..., ku ktorej Krajský súd v Prešove ako súd odvolací správne prihliadol...a správne... napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil, konanie

zastavil a zároveň vec postúpil príslušnému orgánu Úradu..., ktorý je povinný o nároku žalobcu rozhodnúť.

Najvyšší súd... nemohol prihliadnúť na námietku Úradu..., že úrad môže vydať platobný výmer len na návrh zdravotnej poisťovne, a teda nárok na poplatok z omeškania... môže na úrade uplatniť len zdravotná poisťovňa, ako aj, že návrh na vydanie platobného výmeru nemôže podať iný subjekt, v danom prípade G., a.s.. Uvedená námietka sa týka aktívnej legitímácie žiadateľa - žalobcu, ktorá môže byť posudzovaná až v konaní v merite veci a preto nemôže byť predmetom v spore o právomoc medzi súdom a orgánom štátnej správy v zmysle § 8a O.s.p..

Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd... k záveru, že v predmetnej veci nie je daná právomoc súdu konať vo veci, a preto rozhodol v spore o právomoc medzi Úradom... a Okresným súdom Prešov tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.».

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej sťažnosť nemôže podať fyzická alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv alebo slobôd iných osôb, nie svojich (I. ÚS 56/98). Sťažnosti, v ktorých sťažovatelia nenamietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní odmieta ako podané osobami zjavne neoprávnenými (III. ÚS 41/00, I. ÚS 43/98, II. ÚS 128/95).

O návrhu podanom zjavne neoprávnenou osobou možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov. Za návrh podaný niekým zjavne neoprávneným preto možno považovať návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 26/06).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu namietaného rozhodnutia nepochybne zistil, že sťažovateľka v „spore o právomoc medzi súdom a úradom podľa § 8a Občianskeho súdneho poriadku...“ v konaní

vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 6 Rks 1/2010 nemá postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, III. ÚS 162/09, I. ÚS 343/09).

Ústavný súd pre úplnosť poznamenáva, že na podanie návrhu podľa § 8a Občianskeho súdneho poriadku (spory o právomoc) sú legitimované len strany (účastníci) kompetenčného sporu, t. j. buď orgán štátnej správy, alebo súd, nie však účastník správneho alebo súdneho konania. Teda aktívna procesná legitímácia v takomto spore prináleží len všeobecnému súdu alebo orgánu štátnej správy. Právnická osoba, ktorá bola (je) účastníkom konania, v ktorom kompetenčný spor vznikol, nemôže takýto spor svojím návrhom iniciovať.

Keďže porušenie označených práv namietaným rozhodnutím pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka tohto súdneho konania, ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

Nad rámec dôvodov, ktoré viedli k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd dodáva, že sťažovateľka v danej veci disponovala možnosťou podať opravné prostriedky, prípadne aj ústavnú sťažnosť v súvislosti s postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Cb 221/2008 a jeho rozsudkom z 10. februára 2009 (ktorým konanie čiastočne zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol), resp. postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 25/2009 a jeho uznesením z 10. septembra 2009 (ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o čiastočnom zastavení konania a zrušil uvedený rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a v tejto časti konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou), keďže v tomto konaní vystupovala ako žalobkyňa.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2010